

ALLOGENE SERUMOOGDRUPPELS

Inleiding

De oogarts heeft u allogene serumoogdruppels voorgeschreven en uitgelegd waarom u deze druppels nodig heeft. Deze druppels, genaamd allogene serumoogdruppels, kunnen helpen bij problemen zoals droge ogen, wondjes aan het hoornvlies of afwijkingen aan het oppervlak van het hoornvlies. Allogene betekent dat de druppels gemaakt zijn van plasma van bloeddonoren.

De allogene serumoogdruppels bevatten stoffen die ook in het natuurlijk traanvocht voorkomen. Hierdoor kunnen ze de taken van echte tranen overnemen en zo het hoornvlies beschermen tegen schade.

Wat zit er in de oogdruppels?

In de druppels zit het menselijk serum, plasma. Menselijk serum (plasma is de heldere, lichtgele vloeistof die overblijft nadat het bloed gestold is). Dit serum wordt verdund met steriele fysiologische zoutoplossing (NaCl 0.9%).

Afleveringsvorm en transport

De allogene serumoogdruppels worden geleverd in een herbruikbare druppelflacon die bevroren is. Deze flacon wordt een applicator genoemd en is gemaakt van buigbaar kunststof. In de applicator zit ongeveer 2 ml serum. Als u de applicator vaker wilt gebruiken, is het belangrijk om deze in een gesloten doos te bewaren. Het serum wordt zo beschermd tegen licht.

Bij uw eerste keer ophalen van de oogdruppels bij het laboratorium van Franciscus Vlietland (Schiedam), krijgt u een vriestas met bevroren elementen mee. Hiermee kunt u de druppels veilig vervoeren. Houd rekening mee dat u een nieuwe bestelling komt ophalen, u altijd de vriestas en bevroren elementen moeten meenemen. Deze elementen moeten minstens 48 uur of langer in de vriezer hebben gelegen. Als u geen tas bij u heeft, kunnen wij helaas geen oogdruppels aan u meegeven.

Hoe bewaard u de oogdruppels?

- De allogene serumoogdruppels moeten bewaard worden in een diepvries met een temperatuur lager dan -18°C . De oogdruppels zijn bevroren en ongeopend 6 maanden houdbaar.
- Na ontdooien van een dag voorraad (1 applicator voor meermalig gebruik) is de applicator maximaal 24 uur houdbaar in de koelkast ($2-8^{\circ}\text{C}$). Of maximaal 8 uur bij kamertemperatuur.
- Een eenmaal geopende applicator moet na 24 uur weggegooid worden. Ook wanneer deze niet leeg is. Na ontdooien mag u de serumoogdruppels niet opnieuw invriezen.
- Zorg dat u na het ophalen van de oogdruppels deze direct in de vriezer plaatst. Maximaal 3.5 uur na ophalen.
- Bewaar de allogene serumoogdruppels op een schone plek, gescheiden van etenswaren.
- Op het etiket kunt u noteren wanneer u de druppels uit de vriezer heeft gehaald. Zo is eventuele verwarring en te lang gebruik van hetzelfde flesje te voorkomen.
- Ongebruikte producten en applicators worden bij het huishoudelijk afval gedaan. Ook bij het plastic afval..

Dosering

Hoe vaak u de serumoogdruppels moet gebruiken, is afhankelijk van hoe ernstig uw oogklachten zijn. Uw behandelend oogarts informeert u hoe vaak en hoe lang u de druppels moet gebruiken.

Vorbereiding

Ontdooi een dagvoorraad (1 applicator) door deze een dag vóór toediening in de koelkast ($2-8^{\circ}\text{C}$) te plaatsen.

Gebruik oogdruppels

- Haal de applicator 10 minuten voor gebruik uit de koelkast en laat deze op kamertemperatuur komen.
- Was goed uw handen.
- Als u contactlenzen draagt: verwijder contactlenzen en was opnieuw uw handen.

- Open de applicator boven een werkblad met de schroefdop naar boven. Bijvoorbeeld een tafel.
- Schroef de dop eraf. Gebruik bij het openen de groene opener die is bijgevoegd in de doos met applicators. Knijp niet in de applicator en raak de schroefdraad van de applicator niet met uw vingers aan.
- Buig uw hoofd achterover.
- Trek met een vinger het onderste ooglid wat naar beneden en kijk omhoog. Op die manier ontstaat er een gootje tussen het onderste ooglid en het oog.
- Laat 1 druppel in het gootje vallen door zacht in de applicator te knijpen. Voorkom contact van de applicator met het oog.
- Doe het oog langzaam dicht zonder te knijpen.
- Herhaal bovenstaande voor het andere oog
- Sluit de applicator af met de bijbehorende schroefdop.
- Plaats de applicator terug in koelkast (2-8°C), voor maximaal 24 uur.
- Was goed uw handen.

Waarschuwing / voorzorgen

- Ontdooi de applicator niet via water, onder de kraan of in de magnetron.
- Vries ontdooide oogdruppels niet opnieuw in.
- Gebruik de serumoogdruppels niet als de applicator beschadigd is.
- Gebruik de druppels niet als de vloeistof in de applicator troebel is.
- Overleg vooraf met uw behandelend oogarts over het dragen van contactlenzen en over de benodigde tijdsduur tussen het toedienen van de oogdruppels en het inzetten van de contactlenzen.

Wanneer mag u het serum niet gebruiken?

U mag de oogdruppels niet gebruiken als u overgevoelig bent voor het medicijn.

Bijwerkingen

- Serum voor in het oog komt van bloeddonors en is een soort bloedproduct. Soms kunnen dezelfde soort bijwerkingen optreden als bij bloedtransfusies, zoals allergische reacties of koorts. Gelukkig is de kans erg klein, omdat u maar een heel klein beetje druppels gebruikt.
- Als je de oogdruppels gebruikt, kan het zijn dat je ogen een beetje geïrriteerd raken. En dat je even minder scherp ziet.
- Soms kan er een dun laagje eiwit op het oppervlak van het oog komen. Dit kan worden opgelost door even te stoppen met de behandeling.
- We weten nog niet genoeg over het gebruik van deze druppels tijdens zwangerschap en borstvoeding.

Neem altijd contact op met uw oogarts als u:

- Last heeft van oogirritatie (lokale overgevoeligheidsreactie).
- Koorts krijgt na het gebruiken van de oogdruppels.
- Bij eiwitaanslag op uw oog (hierbij kan het nodig zijn om in overleg met de arts tijdelijk te stoppen met het druppelen van uw ogen).
- Als de klachten toenemen.

Wisselwerking met geneesmiddelen

Gebuikt u nog andere oogdruppels en/of geneesmiddelen? Bespreek dit met uw arts. Er is geen onderzoek verricht naar wisselwerking tussen geneesmiddelen en serumoogdruppels. Bij gelijktijdig gebruik van andere oogdruppels is het advies minstens 30 minuten te wachten voor het toedienen van de serumoogdruppels. Gebruik de serumoogdruppels altijd als laatste. Op deze manier wordt een eventuele onbekende wisselwerking zo veel mogelijk voorkomen.

Beperken risico's van bloed overdraagbare aandoeningen

Voor de oogdruppels worden bepaalde stoffen uit menselijk bloed gebruikt. Dit bloed komt van mensen die vrijwillig en zonder betaling doneren. Deze donoren worden goed getest.

In het bloed van de donor wordt een stof toegevoegd om het niet te laten stollen (volbloedafname). Dit bloed wordt in een zak opgevangen zonder die antistollingsmiddel. Ook wordt het bloed gefiltreerd om eventuele bacteriële besmettingen eruit te halen. En te voorkomen dat ze in de druppels terechtkomen.

Bloed overdraagbare aandoeningen

De donor wordt getest op de aanwezigheid van antistoffen tegen:

- Hepatitis B virus (HBV)
- Hepatitis C virus (HCV)
- Humaan immunodeficiëntie virus type 1 en 2 (HIV 1 en 2)
- Syfilis (*Treponema pallidum*)
- Humaan T-cel leukemie virus type 1 en 2 (HTLV-1 en HTLV-2)

Ook worden de serumdonaties getest op aanwezigheid van viraal DNA of RNA van:

- Hepatitis B virus (HBV)
- Hepatitis C virus (HCV)
- Hepatitis E virus (HEV)
- Humaan immunodeficiëntie virus type 1 en 2 (HIV 1 en 2)
- Humaan herpes simplex virus type 1 en 2 (HSV 1 en 2)
- Cytomegalovirus (CMV)
- Varicella zoster virus (VZV)

Alleen serumdonaties zonder aanwijzingen voor bovenstaande infectieziekten worden gebruikt voor de serumoogdruppels.

Serumdonaties worden minstens 4 maanden in quarantaine geplaatst. Ze worden pas vrijgegeven als de donors na die periode opnieuw negatief testen voor HBV, HCV, HEV en HIV. Dit verkleint de kans op een besmetting door een donatie in een periode waarin een infectie nog niet te zien is.

Serumoogdruppels zijn 'B19-getest'. Dit betekent dat alleen serum wordt gebruikt van donoren bij wie het bloed 2 keer is getest op beschermende IgG-antistoffen tegen Parvovirus B19, met minimaal 6 maanden tussen de bloedafnames. Deze antistoffen zijn gunstig. Als ze bij beide testen aanwezig zijn, betekent dit dat het bloed vrijwel zeker vrij is van actief Parvovirus B19. Hierdoor is het risico om dit virus over te dragen minimaal tot vrijwel uitgesloten.

Bij elk bloedproduct bestaat een theoretische kans op overdracht van (zeldzame) infecties of virusvarianten waarop niet is getest. Bacteriële besmetting is echter minimaal tot vrijwel uitgesloten. Dit komt doordat het bloed na filtratie op een steriele manier wordt bewerkt en verpakt in een gesloten systeem.

Mensen die risico hebben gelopen op een prionziekte of deze hebben gehad, mogen geen serum doneren. Desondanks kan de aanwezigheid van prionen in gedoneerd serum niet volledig worden uitgesloten, wat een onbekend risico op overdracht met zich meebrengt.